

Bijlage 4

Lichamelijk onderzoek Regionale transmurale afspraak Zuidoost Brabant

Naast een goede anamnese dient bij incontinentie en obstipatie ook een lichamelijk onderzoek plaats te vinden door de arts.

Het gaat bij deze **inspectie** om genitalia (aspect, beschadigingen), rug en sacrum (spina bifida, open rug; mildste vorm: een of meerdere wervels zijn misvormd, maar wel bedekt door huid, soms zichtbaar door een dimple of plukje haar op rug).

Naast inspectie vindt **palpatie** plaats van de buik (obstipatie, weerstanden) en de rug/het sacrum (zie eerder, spina bifida).

Als de jeugdverpleegkundige of POH-jeugd een kind ziet dat onzindelijk is, wordt door hem/haar ingeschat of een lichamelijk onderzoek nodig is.

Daarnaast behoort het goed bijhouden van de **groeicurve** ook tot het basisonderzoek bij verdenking op zindelijkheidsproblematiek. Een afbuigende groeicurve kan een aanwijzing zijn voor een nierfunctiestoornis of een voedingsprobleem.

De combinatie van verschillende symptomen ofwel de gerichte anamnese van een symptoom (bij 'ja' op vragen uit anamneselijst I) en aanwijzingen bij lichamelijk onderzoek kunnen het vermoeden versterken op een onderliggend probleem. Dit verdient verder onderzoek bij de kinderarts of kinderuuroloog.

Bij enuresis is er bij afwezigheid van afwijzingen bij lichamelijk onderzoek sprake van monosymptomatische enuresis (MEN). De zorgverlener gaat dan over op het verkrijgen van meer inzicht in het bedplasprobleem zelf en het kiezen van een geschikte behandeling of verwijzing.